

LATVIJAS PAŠVALDĪBU SAVIENĪBA

Mazā Pils iela 1, Rīga, LV-1050
Tālr. 67226536, fakss 67212241
e-pasts: lps@lps.lv
www.lps.lv

Nod.maks.kods: 40008020804
Nor.konts LV53UNLA0001001700906
AS "SEB banka"
kods UNLALV2X

Rīga

26.07.2021. Nr. 202107/SAN3927/NOS562

Uz TAP VSS-628

Finanšu ministrijai

Par likumprojektu "Grozījumi likumā "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli""

Latvijas Pašvaldību savienība (LPS) ir izvērtējusi un nesaskaņo likumprojektu "Grozījumi likumā "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli"" VSS-628, jo ir šādi iebildumi:

Likuma 9.panta pirmo daļu tiek plānots papildināt ar jaunu 46¹punktu šādā redakcijā:

"46¹) atbalsta programmas viena dzīvokļa dzīvojamo māju atjaunošanai un energoefektivitātes paaugstināšanai ietvaros piešķirtie granti ēkas energoklases uzlabošanai un tehniskās palīdzības saņemšanai un minētās programmas ietvaros segtais kredītsaistību apmērs."

Savukārt Anotācijā Finanšu ministrija raksta sekojošo:

"Grozījumi likuma 9.panta pirmajā daļā, papildinot to ar 46.¹punktu (atbrīvojuma noteikšana atbalsta programmas dzīvojamo ēku atjaunošanai un energoefektivitātes paaugstināšanai ietvaros piešķirtajiem grantiem) stāsies spēkā jau 2021.gadā un to mērķis ir atbalstīt aptuveni 260 privātpersonas un grantus plānots piešķirt līdz 2024.gada 31.decembrim, pasākumam fiskālā ietekme neveidosies, jo šobrīd nepastāv šāda veida granti, kuri būtu aplikami ar iedzīvotāju ienākuma nodokli. Tādējādi arī minētā atbrīvojuma noteikšana neradīs budžeta ieņēmumu samazinājumu. "

"Grozījumi likuma 9.panta pirmajā daļā, papildinot to ar 46.¹punktu (atbrīvojuma noteikšana atbalsta programmas dzīvojamo ēku atjaunošanai un energoefektivitātes paaugstināšanai ietvaros piešķirtajiem grantiem)

Ministru kabineta 2021.gada 11.februāra sēdes protokollēmuma Nr.15 40§ 2.punkts uzdeva Finanšu ministrijai izstrādāt un finanšu ministram līdz 2021.gada 1.jūlijam iesniegt izskatīšanai Ministru kabinetā likumprojektu, kas

paredz atbrīvot no aplikšanas ar iedzīvotāju ienākuma nodokli atbalsta programmas dzīvojamo ēku atjaunošanai un energoefektivitātes paaugstināšanai ietvaros piešķirtos grantus par ēkas energoklases uzlabošanu un tehniskās palīdzības saņemšanu.

Ministru kabineta 2021.gada 11.februāra noteikumi Nr.103 "Noteikumi par atbalsta programmu viena dzīvokļa dzīvojamo māju atjaunošanai un energoefektivitātes paaugstināšanai" izstrādāti, lai ieviestu jaunu atbalsta programmu viena dzīvokļa dzīvojamo māju atjaunošanas un energoefektivitātes uzlabošanai. Minētie noteikumi nosaka kārtību, kādā tiks īstenota atbalsta programma, tostarp atbalsta piešķiršanas nosacījumus, kā arī finansējumu, atbalstāmo darbību un izmaksu attiecināmības nosacījumus.

Atbalsta programmas ietvaros plānots piešķirt atbalstu aptuveni 260 dzīvojamām mājām:

- 260 000 *euro* tehniskās palīdzības sniegšanai;
- 1 200 000 *euro* grantu par dzīvojamās mājas energoefektivitātes klases paaugstināšanu.

Atbilstoši noteiktajam, atbalsta saņēmēji ir viena dzīvokļa dzīvojamo māju īpašnieki, kuriem pēc viena dzīvokļa dzīvojamo māju atjaunošanas un energoefektivitātes paaugstināšanas pasākumu īstenošanas tiks izmaksāts gan grants par ēkas energoklases uzlabošanu, gan tehniskā palīdzība. Aptuveni 260 privātpersonu līdz garantiju izsniegšanas termiņa beigām (2024. gada 31. decembrim) savos privātpersonu norēķinu kontos par vienu īpašumu saņems ne vairāk kā 5 000 *euro* par ēkas energoklases uzlabošanu un 1 000 *euro* par tehnisko palīdzību.

Īstenojot Ministra kabineta doto uzdevumu, likumprojektā ir ietverta norma, kas paredz atbrīvot no aplikšanas ar iedzīvotāju ienākuma nodokli atbalsta programmas dzīvojamo ēku atjaunošanai un energoefektivitātes paaugstināšanai ietvaros piešķirtos grantus par ēkas energoklases uzlabošanu un tehniskās palīdzības saņemšanu.”

Tādejādi likumprojekta teksts atšķiras no Anotācijā sniegtā pamatojuma. Anotācijā tiek pamatots tikai atbalsta programmas ietvaros piešķirto grantu neaplikšana ar nodokli, savukārt likumprojekta normā paredzēts atbrīvot no iedzīvotāju ienākuma nodokļa ne tikai piešķirtos grantu ienākumus, bet arī programmas ietvaros segto kredītsaistību apmēru. Kredītsaistību atbrīvošanai no iedzīvotāju ienākuma nodokļa nav sniegts nekāda veida pamatojums, kā arī šādam atbrīvojumam nav noteikti nekāda veida apjoma ierobežojumi.

Tā kā Anotācijā nav sniegts pamatojums, lūdzam likumprojekta 4.pantā par grozījumiem likuma 9.panta pirmajā daļā, to papildinot ar jaunu 46.¹punktu, izslēgt no šī jaunā 46.¹punkta vārdus: “un minētās programmas ietvaros segtais kredītsaistību apmērs.”

Vēršam uzmanību uz faktu, ka Anotācijā sniegts finansiālās ietekmes novērtējums tikai grantu neaplikšanai ar iedzīvotāju ienākuma nodokli, bet nav sniegts finansiālais novērtējums segto kredītsaistību apmēra atbrīvošanai no aplikšanas ar nodokli. Atbrīvojot no aplikšanas ar iedzīvotāju ienākuma nodokli vienu segto kredītsaistību veidu būtu jāpamato – kāpēc citu segto kredītsaistību veidi netiek atbrīvoti no aplikšanas ar nodokli.

Likumprojektā tiek paredzēts precizēt normas saistībā ar lauksaimniecības zemes atsavināšanas ienākuma atbrīvošanu no iedzīvotāju ienākuma nodokļa. Lūdzam visā likumā precizēt izmantoto terminoloģiju lietojot vai nu terminu “zemes lietošanas mērķis” vai arī “zemes lietošanas veids”. Uzsvēram, ka abi šie termini attiecībā uz latviešu literārajā valodā lietotajiem vārdiem “lauksaimniecības zeme”, normatīvajos aktos ir definēti arī ar atšķirīgu saturu. LPS ieskatā būtu vienlaikus jāuzdod atbildīgajām ministrijām veikt grozījumus normatīvajos aktos, lai tajos “lauksaimniecības zeme” tiktu definēta identiski, neatkarīgi vai tie ir ar Ministru kabineta noteikumiem noteiktie zemes lietošanas veidi vai arī ar Ministru kabineta noteikumiem noteiktie zemes lietošanas mērķi. Kā arī precīzi nosakot kādas atšķirības eksistē starp lauksaimniecībā izmantoto zemi un lauksaimniecībā izmantojamo zemi. Tāpat būtu jāizvērtē vai ir lietderīgi uzturēt datus par zemes lietošanas veidiem tādā klasifikācijas detalizācijā kādā tie tiek lietoti šobrīd, proti: Lauksaimniecībā izmantojamo zemi iedala -arazme, pļava, ganības, augļu dārzs. Kā arī šīs klasifikācijas pielietojumu nodokļu vajadzībām, ja daļā valsts teritoriju zemes reformas laikā veiktajās zemes kadastrālās uzmērīšanas lietās tā pēc būtības nav lietota, bet visa veida zemes, t.sk. lauksaimniecībā izmantojamās ir klasificētas kā “Pārējās zemes”. Piemēram, zemes pārskatā ir norādīts, ka uz 01.01.2018. Rīgā kopā kadastrā reģistrētas zemes vienības 33 444, 80ha platībā, no kurām:

- Pārējās zemes 15 141,50 ha.
- Savukārt zeme zem ēkām un pagalmiem tikai 3 564,5 ha
- zeme zem ceļiem un ielām 2 613,0 ha
- meži 3 543,0 ha
- krūmāji 90,3 ha
- zeme zem ūdeņiem 8 076,8 ha
- lauksaimniecībā izmantojamā zeme 368,7 ha

Vēršam uzmanību uz faktu, ka atbilstoši ar Ministru kabineta 2007.gada 21.augusta noteikumiem Nr.562 “Noteikumi par zemes lietošanas veidu klasifikācijas kārtību un to noteikšanas kritērijiem”, Pārējās zemes ir “zeme, kuru aizņem smiltāji, kapsētas, parki, lauces, stigas, gravas, kraujas, nogāzes, ja tās nav uzskatāmas par mežu vai krūmāju, sēklu plantācijas un pārplūstoši klajumi, kā arī zeme, kuru izmanto derīgo izrakteņu ieguvei”.

Tādejādi ir maz ticams, ka Rīgā šāda veida ‘Pārējās zemes’ aizņemtu gandrīz pusi no pilsētas teritorijas. Tādejādi ir diskutabls jautājums par šādas precizitātes datu izmantošanu nodokļu vajadzībām.

Vienlaikus lūdzam pamatot vai joprojām pie esošā Lauku atbalsta dienesta veiktā faktiskā monitoringa ir adekvāti, ka zemes lietošanas veidu izmaiņai ir jāveic zemes uzmērīšana, pasūtot to mērniekam, situācijā, kad lai saņemtu Lauku atbalsta dienesta maksājumus pietiek ar paša īpašnieka deklarētiem zemes nogabaliem.

Priekšsēdis

(paraksts*)

Gints Kaminskis

Sanita Šķiltere 26313528
Sanita.Skiltere@lps.lv

*Šis dokuments ir parakstīts ar drošu elektronisko parakstu un satur laika zīmogu.